

HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜNÜN
2009 OCAK - MAYIS
İHRACAT PERFORMANSI ÜZERİNE
KISA DEĞERLENDİRME

2009 Ocak- Mayıs Beş Aylık Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı

2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde Türkiye'den 5,1 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2008 yılının Ocak-Mayıs dönemi ile karşılaştırıldığında, ihracatta dolar bazında %27,3 düşüş meydana gelmiştir. 2008 yılını %2,1 oranında ihracat düşüşü ile kapatan hazır giyim ve konfeksiyon sektöründe ihracat, 2009 Ocak ayında %20,2 oranında, Şubat ayında %34,3 oranında, Mart ayında %30,4 oranında, Nisan ayında %23,7 oranında ve Mayıs ayında yine %23,7 oranında azalmıştır. İhracat düşüşü 2009 Şubat ayında %34,3 ile oransal olarak tavan yapmış, izleyen Mart ve Nisan aylarında düşüş oransal olarak yavaşlamış, Mayıs ayında ise düşüş oranı stabil kalmıştır.

İhracatı 2009 yılının ilk beş ayında %27,3 oranında azalan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, aynı dönemde ihracatı %51,3 oranında azalan taşıt araçları ve yan sanayi sektörünün ardından, en fazla ihracat yapan ikinci sektör konumunu korumaktadır.

Diğer yandan, 2009'un Ocak-Mayıs döneminde Türkiye genel ihracatı %34,7 oranında düşüşle 54,9 milyar dolardan 35,8 milyar dolara gerilemiştir. Sanayi ürünleri ihracatı ise %37,6 oranında azalarak 38,4 milyar dolardan 23,9 milyar dolar düzeyine düşmüştür. Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki düşüşün (%27,3) hem genel ihracattaki %34,7'lik hem de sanayi ürünleri ihracatındaki %37,6'lık düşüşlerin oransal olarak gerisinde kalması, sektörün ihracattaki önemli kayıplara rağmen hala genel ihracat performansından ve sanayi ürünleri ihracat performansından daha iyi bir performans göstermekte olduğunu ortaya koymaktadır.

Genel İhracat Performansı İçinde			
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Payı			
<i>Birim: 1000 \$</i>	2008	2009	<i>Değişim %</i>
	Ocak - Mayıs	Ocak - Mayıs	
Türkiye Genel İhracatı	54.940.801	35.849.643	-34,7
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	6.978.891	5.072.422	-27,3
Haz. ve Konf. İhracatının Payı %	12,7	14,1	
Sanayi Ürünleri İhracatı	38.371.765	23.940.017	-37,6
Haz. ve Konf. İhracatının Sanayi Ürünleri İhracatındaki Payı %	18,2	21,2	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2009 Ocak-Mayıs döneminde, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının Türkiye genel ihracatı içindeki payı %12,7'den %14,1'e, sanayi ürünleri ihracatındaki payı ise %18,2'den %21,2'ye yükselmiştir.

Ülke Grupları Bazında Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatındaki Gelişmeler

2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde, Ortadoğu ülkeleri ile Afrika ülkeleri hariç AB ülkeleri, OECD ülkeleri, Eski SSCB ülkeleri gibi belli başlı ülke gruplarına hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında %19 ile %40,3 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur. Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının yılın ilk beş ayında artış kaydettiği ülke grupları Suudi Arabistan, Irak, İran, İsrail, Kuveyt gibi ülkelerin gruplandırıldığı "Ortadoğu Ülkeleri" ve Cezayir, Libya, Mısır, Tunus, Fas ve Güney Afrika Cumhuriyeti'nin gruplandırıldığı "Afrika Ülkeleri"dir.

Ortadoğu ülke grubuna 2008 yılının Ocak-Mayıs dönemine kıyasla %18,9 oranında artışla 2009 yılının ilk beş ayında 191 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. Ortadoğu ülkelerinin toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %2,3'ten %3,8'e yükselmiştir.

Afrika ülke grubuna 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı sadece %1,7 oranında artmış ve 121,2 milyon doları bulmuştur. Her iki ülke grubuna ihracatta kaydedilen artışlar, diğer ülke gruplarındaki düşüşleri tolere etmekten oldukça uzaktır.

Başlıca Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı					
	2008 Ocak - Mayıs 1000 \$	Toplam Konf'da Pay %	2009 Ocak - Mayıs 1000 \$	Toplam Konf'da Pay %	Değişim %
AB Ülkeleri Toplamı	5.590.734	80,1	4.056.269	80,0	-27,4
Diğer OECD Ülkeleri Toplamı (ABD,Kanada, İsviçre vb)	396.005	5,7	236.261	4,7	-40,3
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Makedonya, KKTC, vb)	62.326	0,9	37.847	0,7	-39,3
Eski S.S.C.B Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Azerbaycan, Özbekistan vb)	234.140	3,4	154.586	3,0	-34,0
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (S. Arabistan, İsrail, Kuveyt vb)	160.588	2,3	190.970	3,8	18,9
Afrika Ülkeleri Toplamı (Mısır, Tunus, Cezayir , GAC vb)	119.141	1,7	121.168	2,4	1,7
Diğer Asya Ülkeleri (Çin, Hindistan, Malezya, Tayvan vb)	25.861	0,4	20.954	0,4	-19,0
Diğer Ülkeler ve Bölgeler Toplamı	390.096	5,6	254.367	5,0	-34,8
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı	6.978.891	100	5.072.422	100	-27,3

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Diğer ülke gruplarından, 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 27 AB ülkesine 4,1 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmış ve ihracatta 2008 yılının ilk beş ayına kıyasla %27,4 oranında düşüş olmuştur. 5,1 milyar dolarlık

Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 4,1 milyar dolarlık kısmı, diğer bir ifade ile %80'lik bölümü 27 AB ülkesine yapılmıştır.

Küresel krizin etkisi ile AB pazarlarındaki daralma, 2009 yılının ilk beş ayı itibariyle Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına hissedilir şekilde yansımaya devam etmektedir.

ABD, Kanada, Meksika, Norveç, İsviçre gibi ülkelerin yer aldığı "Diğer OECD Ülke Grubu'na 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %40,3 oranında düşüş ile 236,3 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon mamülü ihraç edilmiştir. Makedonya, Arnavutluk, Bosna Hersek gibi ülkelerin yer aldığı "Diğer Avrupa Ülke Grubu'na hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki düşüş, derinleşerek devam etmektedir. Bu ülkelere ihracat, %39,3 oranında azalmış ve dolar bazında 62,3 milyon dolardan 37,8 milyona düşmüştür.

Öte yandan, Eski SSCB Ülkeleri'ne 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde %34 oranında düşüşle 154,6 milyon dolarlık ve Diğer Asya Ülkeleri'ne %19'luk düşüş ile 21 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Belli Başlı Pazarlara Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatında Meydana Gelen Gelişmeler

2009 yılının ilk beş ayında Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ülkeler, toplamdan aldıkları paylar itibariyle %26,1 pay ile Almanya, %12,5 pay ile İngiltere, %8,1 pay ile Fransa, %6,9 pay ile İspanya ve %5,8 pay ile İtalya olarak sıralanmaktadır. Hollanda, Danimarka, ABD, Belçika ve İsveç konfeksiyon ihracatında diğer önde gelen ülkelerdir.

Ocak-Mayıs 2009'da Almanya'ya ihracat %23,4 oranında düşüş ile 1,3 milyar dolar olurken, İngiltere'ye ihracat %35,1 oranında düşüşle 974,1 milyondan 631,9 milyona gerilemiştir.

En fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ilk on ülkenin hepsinde istisnasız %15,1 ile %49,1 oranında değişen oranlarda ihracat düşüşleri söz konusudur.

İspanya'ya ihracat %15,1 ile daha düşük oranda azalırken, en yüksek oranlı ihracat düşüşü %49,1 ile dünyanın en büyük pazarı ABD'de olmuştur.

Üçüncü büyük pazarımız durumundaki Fransa'ya ihracatta 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde %18,6'lık bir düşüş meydana gelmiş ve 411,4 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Dördüncü büyük pazar konumundaki İspanya'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2009'un ilk beş ayında %15,1 oranında düşüş kaydederek 351,1 milyona gerilemiştir.

Beşinci büyük pazar İtalya'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ise %25,8 oranında düşüşle 397,4 milyondan 295 milyona gerilemiştir.

Altıncı büyük pazar Hollanda'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı 2009'un Ocak-Mayıs döneminde %43 oranında düşüşle 468,1 milyon dolardan 266,8 milyon dolara gerilerken, yedinci sırada Danimarka'ya ihracat %30,9 oranında düşüşle 141,2 milyon dolara inmiştir.

Sekizinci büyük pazar ABD'ye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 239,2 milyon dolardan 211,8 milyon dolara, hemen hemen yarı yarıya düşmesi, ABD'nin toplam ihracattan aldığı payı %3,4'ten %2,4'e düşürmüştür.

2008 yılı sonunda en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen dokuzuncu pazar olan Rusya Federasyonu 73,7 milyon dolarlık ihracat değeri ile 2009'un Ocak-Mayıs ilk beş ayı itibariyle 14. sırada yer almaktadır.

Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yaptığı ülkeler aşağıdaki tablodan görülebilir.

TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI					
EN FAZLA İHRACAT YAPILAN ÜLKELER / \$ SIRALI					
MAYIS 2009					
	2008 OCAK - MAYIS 1000 \$	TOPLAM KONF'DA PAY %	2009 OCAK - MAYIS 1000 \$	TOPLAM KONF'DA PAY %	09 / 08 DEĞİŞİM %
ALMANYA	1.725.944	24,7	1.322.115	26,1	-23,4
İNGİLTERE	974.128	14,0	631.874	12,5	-35,1
FRANSA	505.565	7,2	411.448	8,1	-18,6
İSPANYA	413.556	5,9	351.067	6,9	-15,1
İTALYA	397.422	5,7	294.960	5,8	-25,8
HOLLANDA	468.063	6,7	266.796	5,3	-43,0
DANİMARKA	204.398	2,9	141.190	2,8	-30,9
ABD	239.200	3,4	121.767	2,4	-49,1
BELÇİKA	138.404	2,0	104.222	2,1	-24,7
İSVEÇ	133.169	1,9	101.043	2,0	-24,1
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	5.199.849	74,5	3.746.482	73,9	-28,0
TOPLAM KONFEKSİYON İHRACATI	6.978.891	100,0	5.072.422	100,0	-27,3
İLK 10 ÜLKENİN PAYI	75		74		

KAYNAK: İHRACAT-NET Bilgi Sistemi

Üretim ve Kapasite Kullanımındaki Gelişmeler

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Mayıs ayında açıklanan Sanayi Üretim Endeksi'ne göre, 2009 yılının Mart ayında giyim eşyası imalatında üretim endeksi, bir önceki aya göre yani 2009 Şubat ayına göre %5,1 oranında artmış, 2008 yılının aynı ayına (Mart) göre ise %18,6 oranında düşmüştür.

Yine TÜİK tarafından en son açıklanan verilere göre, giyim eşyası imalat sanayiinde kapasite kullanım oranı 2008 yılının Nisan ayında %80,9 iken, 2009 yılının Nisan ayında %74'e gerilemiştir. Buradan, giyim eşyası imalat sanayiinde kapasite kullanım oranının, 2009 yılının Nisan ayında bir önceki yılın Nisan ayına göre %8,5 oranında gerilediği anlaşılmaktadır.

2009 Yılı Mayıs Ayında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatına Euro/Dolar Paritesi'nin Etkisi

Ocak – Mayıs Dönemi

2009 yılı Ocak-Mayıs döneminde geçen yılın aynı dönemine oranla % 27,3'lük düşüşle 5,1 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Söz konusu ihracatın, 4 milyar dolarla % 80'i ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği **AB 27 ülkelerine yapılmaktadır.**

2008 yılı Ocak-Mayıs döneminde 1 Euro 1,52 ABD Dolarına eşit iken, **2009 yılının Ocak-Mayıs** döneminde Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı **%13,5'lik düşüşle 1,32 dolar** düzeyine gerilemiştir.

Bu durumda, **2009 yılı Ocak-Mayıs döneminde Euro bazında yapılan ihracat**, dolar olarak istatistiklerde yer alırken, 2008 yılının aynı ayına göre **% 13,5 daha az yansımakta** ve böylelikle dolar bazındaki istatistiklerde %13,5 oranında fiktif bir düşüş yaratmaktadır

Buna göre, 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde gerçekleştirilen 5,1 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 4 milyar dolarlık bölümü Euro üzerinden gerçekleştirilerek Dolar üzerinden hesaplandığı dikkate alındığında, **4 milyar dolarlık ihracatta pariteden kaynaklanan %13,5'lik fiktif düşüş** meydana geldiği görülmektedir.

Bu çerçevede 4 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, % 13,5'lik pariteden kaynaklanan fiktif düşüşten arındırıldığında 4,6 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmakta ve bu durumda **2009 yılı Ocak-Mayıs döneminde reel bazda toplam ihracat tutarı 5,6 milyar dolar olmaktadır.**

Söz konusu ihracat tutarı, 2008 yılı Ocak-Mayıs döneminde gerçekleştirilen yaklaşık 7 milyar dolarla kıyaslandığında ise **2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansında % 27,3'lük düşüş değil, reel anlamda %19,5'lik düşüş** meydana gelmiştir.

Mayıs Ayı

2009 yılı Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına oranla % 27,2'lik düşüşle 995,8 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Söz konusu ihracatın, 809 milyon dolarla % 81'i ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği **AB 27 ülkelerine yapılmaktadır.**

2008 yılı Mayıs ayında 1 Euro 1,56 ABD Dolarına eşit iken, **2009 yılının Mayıs ayında** Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı % **12,54'lük düşüşle 1,36 dolar** düzeyine gerilemiştir.

Bu durumda, **2009 yılı Mayıs ayında Euro bazında yapılan ihracat**, dolar olarak istatistiklerde yer alırken, 2008 yılının aynı ayına göre %**12,5 daha az yansımakta** ve böylelikle dolar bazındaki istatistiklerde %12,5 oranında fiktif bir düşüş yaratmaktadır

Buna göre, 2009 yılının Mayıs ayında gerçekleştirilen 996 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 809 milyon dolarlık bölümü Euro üzerinden gerçekleştirilerek Dolar üzerinden hesaplandığı dikkate alındığında, **809 milyon dolarlık ihracatta pariteden kaynaklanan %12,5'lik fiktif düşüş** meydana geldiği görülmektedir.

Bu çerçevede 809 milyon dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %12,5'lik pariteden kaynaklanan fiktif düşüşten arındırıldığında 910,4 milyon dolarlık gerçek değere ulaşılmakta ve bu durumda **2009 yılı Mayıs ayında reel bazda toplam ihracat tutarı 1,1 milyar dolar olmaktadır.**

Söz konusu ihracat tutarı, 2008 yılı Mayıs ayında gerçekleştirilen 1,4 milyar dolarla kıyaslandığında ise **2009 yılının Mayıs ayında hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansında % 27,2'lik düşüş değil, reel anlamda % 19,7'lik düşüş meydana gelmiştir.**

EURO - DOLAR PARİTESİ OCAK-MAYIS DÖNEMİ			
	2008	2009	
Aylar	Çapraz Kur	Çapraz Kur	08 / 09 Değişim %
Ocak	1,47023	1,33181	-9,41
Şubat	1,47316	1,28049	-13,08
Mart	1,54925	1,30240	-15,93
Nisan	1,57628	1,31981	-16,27
Mayıs	1,55605	1,36087	-12,54
Ortalama	1,52499	1,31908	-13,50
1 Euro= ABD Doları Olarak Verilmiştir.			